

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

לכתוב היסטוריה בישראל - 13884

תאריך עדכון אחרון 03-07-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ענת הלמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: anathelman@yahoo.com

שעות קבלה של רכז הקורס: סמסטר א: ימי שלישי, 17:00-18:00 בתיאום מראש בדוא"ל
סמסטר ב: ימי שני, 17:00-18:00 בתיאום מראש בדוא"ל

מורי הקורס:
ד"ר ענת הלמן

תאור כללי של הקורס:

בקורס יידונו מאמרים העוסקים בשלל תקופות, תחומים ונושאים בהיסטוריה של עם ישראל, תוך דגש על הפן הצורני, המבני והסגנוני. האם המישור הצורני משרת בצורה המיטבית את תכני המאמרים האקדמיים?

מטרות הקורס:

ללמד כיצד לכתוב בעברית מאמרים אקדמיים מעמיקים, מפורטים וקפדניים, שהם בה בעת בהירים, נגשים ומעוררים עניין בקרב קהל קוראים משכיל רחב.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להעריך ולהסביר את מידת ההתאמתה בין הצורה של המאמרים האקדמיים ובין נושאיהם וממצאיהם. לשפוט את האיכויות המבניות והסגנוניות של המאמרים ולבקר את פגמיהם התקשורתיים. לסגל מיומנויות כתיבה משופרות ולעצב חיבורים אקדמיים מעמיקים ונעימים לקריאה בעברית.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: מדי שבוע יקראו התלמידים שני מאמרים, אותם ינתחו מן הבחינה המבנית, הצורנית והסגנונית בעזרת טבלת קריטריונים. בכיתה יידונו מסקנות הניתוח, כולל הדגמות והצעות שיפור ספציפיות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

נושאי הדיון:

שאלת המחקר

מבנה

סגנון

חזרות

ציטוטים

הפניות

הערות טקסטואליות

חומר חובה לקריאה:

- ישראל ל' לוין, "השימוש באמנות הדמות וההמנעות ממנה בחברה היהודית בעת העתיקה", תמונה וצליל: אמנות, מוסיקה, היסטוריה, ירחמיאל כהן (עורך), (ירושלים, תשס"ז), 41-13.
- מנחם שטרן, "יהדות ויונות בארץ-ישראל במאות ה-3 וה-2 לפנה"ס", התבוללות וטמיעה: המשכיות ותמורה בתרבות העמים ובישראל, יוסף קפלן ומנחם שטרן (עורכים), (ירושלים, תשמ"ט), 60-41.
- דניאלה דוויק, "חג הסוכות, ארבעת המינים ופולחן דיוניסוס: דו-שיח בין-תרבותי", ציון, עג' (תשס"ח), 138-119.
- אייל רגב ודוד נחמן, "יוסף בן-מתתיהו וההלכות של הכיתות בימי הבית השני", ציון, סז' (תשס"ב), 433-401.
- דורון בר, "משבר המאה השלישית ותקפותו בארץ ישראל", ציון, סו' (תשס"א), 170-143.
- שעיהו גפני, "שבת ומחוקק" – על דפוסי מנהיגות חדשים בתקופת התלמוד בארץ ישראל ובבבל", כהונה ומלוכה: יחסי דת ומדינה בישראל ובעמים, ישעיהו גפני וגבריאל מוצקין (עורכים), (ירושלים, תשמ"ז), 91-79.
- יצחק (אריק) זימר, "מנהגי אפייה בקהילות אשכנז בימי הביניים", ציון, סה' (תש"ס), 162-141.
- אברהם גרוסמן, "זלזול בנשים על רקע פילוסופי: ר' יוסף אבן כספ", ציון, סח' (תשס"ג), 67-41.
- אפרים שהם שטיינר, "משוגעים יהודים באשכנז בימי הביניים", ציון, סט' (תשס"ד), 327-299.
- מיכאל טוך, "איכרים יהודים בימי הביניים? חקלאות ובעלות יהודית על קרקעות באירופה במאות השמינית-השתיים עשרה", ציון, עה' (תש"ע), 311-291.
- חיים ביינארט, "'הסימן היהודי' בספרד וקיום 'צו הסימן' בימי המלכים הקתוליים", בין ישראל לאומות, שמואל אלמוג ואחרים (עורכים), (ירושלים, תשמ"ח), 41-29.
- נדיה זלדס, "קווים לדמותם של הנוצרים החדשים בסיציליה", ציון, סה' (תש"ס), 342-307.
- רוני ויינשטיין, "מבודדים אך לא דחויים: היהודים בחברה האיטלקית בתקופת הרפורמציה הקתולית", מיעוטים, זרים ושונים: קבוצות שוליים בהיסטוריה, שולמית וולקוב (עורכת), (ירושלים, 2000), 132-93.
- גרשון בקון ומשה רוסמן, "קהילה 'נבחרת' במצוקה: יהדות פולין בעקבות גזרות ת"ח-ת"ט", רעיון הבחירה בישראל ובעמים, שמואל אלמוג ומיכאל הד (עורכים), (ירושלים, תשנ"א), 219-207.
- יוסף קפלן, "יחסם של היהודים הספרדים והפורטוגזים ליהודים האשכנזים באמסטרדם במאה ה-17", תמורות בהיסטוריה היהודית החדשה, שמואל אלמוג ואחרים (עורכים), (ירושלים תשמ"ח), 412-389.
- יעקב ברנאי, "גילדות יהודיות בתורכיה במאות ה-16-19", יהודים בכלכלה, נחום גרוס (עורך), (ירושלים, תשמ"ה), 147-133.
- ירון הראל, "הדחת החכם באשי ששון הלוי כביטוי למאבקים המעמדיים בקהילת בגדאד", ציון, סו' (תשס"א), 225-201.
- יוסף טובי, "שורשי יחסה של יהדות המזרח אל התנועה הציונית", תמורות בהיסטוריה היהודית החדשה, שמואל אלמוג ואחרים (עורכים), (ירושלים תשמ"ח), 192-169.
- איתן בר-יוסף, "למה לא אוגדה: המשלחת הציונית למזרח אפריקה, 1905", תיאוריה וביקורת, 28 (2006), 100-75.
- בני נוריאלי, "זרים במרחב לאומי: היהודים הערבים בגטו לוד, 1950-1959", תיאוריה וביקורת, 26 (2005), 42-13.
- חגי רם, "לא מזרח ולא מערב, לא חורבן ולא גאולה: הציונות ויהודי איראן", תיאוריה וביקורת, 26 (2005), 174-149.

אבי שילון, "לפאתי מזרח: יחסו של דוד בן־גוריון להודו ולבודהיזם", תיאוריה וביקורת, 44 (2015), 149-127.

חומר לקריאה נוספת:

(David Brooks, *Bobos in Paradise*) New York, 2000.
(Pierre Bourdieu, *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste* (London, 2000).
(Rebecca L. Spang, *The Invention of the Restaurant* (Cambridge MA and London, 2000).

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 15 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 60 %
הגשת דו"חות 25 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: